

SI 92 Sigtuna, Kv. Professorn 1

Litteratur: H. Gustavson, Verksamheten vid Runverket i Stockholm, i: Nytt om runer 15 (2000, publ. 2001), s. 34 f.; A. Wikström et al., Hos Herr Niklas och annat skrivkunnigt folk. Arkeologisk undersökning i kvarteret Professorn 1 i Sigtuna 1999–2000, Up Sigtuna RAÄ 195:1, Morr 63 (2021), s. 232.

Äldre avbildning: H. Gustavson, teckning a.a. s. 34

Signum i Samnordisk runtextdatabas: [U NOR2000:34B](#)

Ett revben av nötkreatur med runor påträffades år 1999 vid en arkeologisk undersökning i kv. Professorn 1 i hus D:S (Ruta C17. Kontextnummer 1391. Fyndnummer 7145). Fyndet gjordes i ett avsatt lager i en passage och dateras till ca 1075–1090 (Fas 10a, Wikström et al. 2021 s. 232).¹ Benet förvaras i Sigtuna museum ([inv. nr 63189](#)).

Revbenets längd 170 mm, bredd 34 mm, tjocklek 7 mm. Runhöjd 10–25 mm (2 **e** resp. 12 **þ**). Strax intill runorna finns en omfattande ytskada, ca 50 mm lång, möjligen ett bränt parti av benet, där ytterligare runor kan ha funnits. Att döma av bevarandegrad, läsriktning och storlek på runorna kan det vara fråga om två olika inskrifter med olika läsriktningar på en och samma sida av benet. Det åskådliggörs genom de två renritningarna.



Fig. 1. Runbenet SI 92 från kv. Professorn 1. Foto Bengt A. Lundberg 2000 ([Arkivsök](#)).

Inskrift A:

nera-nae ×
5

Inskrift B:

-k-þ
10

¹ Fyndet daterades först preminärt till sent 1000-tal (Gustavson 2000), senare till perioden 1066–1086 (Mats Pettersson, meddelande till HG 25/1 2012).

Runristade lösföremål från Sigtuna

Sl 92 Sigtuna, Kv. Professorn 1



Fig. 2a–b. Detalj av inskriften på Sl 92 från kv. Professorn 1 vänd åt två olika håll, så att inskrift A är rättvänd i den första bilden och inskrift B i den andra. Foto Bengt A. Lundberg 2000 ([Arkivsök](#)).

Till läsningen: Runorna i inskrift A är grunda och diffusa. De har ristats in före runorna i inskrift B. Vissa streck i inskrift B är nämligen skurna över några av runstrecken i inskrift A. Runorna i inskrift B är djupt och tydligt skurna. Tecken 1 **n** i inskriften A består av en kort i det närmste lodrät huvudstav med en ensidig **n**-bistav från mitten av huvudstaven och snett nedåt höger. Två tunna parallella korta streck är skurna snett uppåt höger över huvudstav och bistav. 2 **e** är stungen med en punkt på huvudstavens mitt. I några fall har runornas stavar skurits två gånger med linjerna tätt intill varandra. Så är fallet med bistavens båge i 3 **r** och den dubbelsidiga bistaven i 4 **a**. Strecken som utgör **a**-bistaven är inte parallella utan bildar en spetsig vinkel snett nedåt vänster. Runas läses **a** inte **o**. Tecken 5 har formen av en

liten lodrät spetsig oval. Den skulle kunna uppfattas som en missformad **þ**-runa (MK). Runorna 6 och 7 har skurits tätt intill varandra och läses som **n**- och **a**-runor med ensidiga bistavar. 8 **e** är stungen med en tydlig punkt på huvudstavens mitt. Därefter ett litet kryss som kan tolkas som ett skiljetecken. – Tecken 9 som inleder inskrift B består av en tydligt skuren lodrät stav. Från dess nedre hälft är ett kort streck skuret snett uppåt höger. Det kan uppfattas som en **k**-runa med en lågt ansatt bistav. 10 **k** har en mer normal **k**-runiform. Runa 11 kan läsas om ett kortkvist-**s**, knappast som en **i**-runa med kort huvudstav. Bistaven i 12 **þ** skuren två gånger.

Varken inskrift A eller B tycks ge en språkligt begriplig mening.



Detta dokument ingår i en digital utgåva av runristade lösföremål från Sigtuna. Dessa publiceras fritt tillgängliga på Internet.

Texten är ännu preliminär och kan komma att revideras. Hittar du felaktigheter eller känner till källor som inte har utnyttjats är du välkommen att meddela dessa på nedanstående e-postadress.

Författare: Helmer Gustavson
Kontakt: magnus.kallstrom@raa.se

Riksantikvarieämbetet
Box 1114, 621 22 Visby
Tel. 08-5191 8000
www.raa.se